

Linosan satama on paras paikka katsella Välimeren auringonlaskua.

Vapaaehtoismatkaillen ja kilpikonnia auttaen Italian Linosan saarella

12.4.2017 0.00

Päivä alkaa aamuaskareilla. Merikilpikonniiden pelastuskeskuksessa vapaaehtoiset auttavat paikallisia muun muassa seuraamalla loukkaantuneiden kilpikonniiden kuntoa. Päivällä aikaa jää auttajien omiin harrastuksiin.

Teksti ja kuvat: TIINA PASANEN

Varmistan että snorkkelini maski on tiukasti paikallaan. Laskeudun laiturilta varovasti turkoosina hohtavaan veteen. Sukellan ja maailma muuttuu edessäni. Hetken aikaa hengitän lyhyitä pelokkaita vetoja ennen kuin luotan itseeni. Näen käteni, jalkani, kasvien peittämän merenpohjan ja kymmenittäin kirkasvärisiä kaloja ympärilläni. Nauraisin jos voisin.

Olen paratiisissa vapaaehtoistöissä kesälomallani.

Päivä Linosan saarella alkaa espresson valmistamisella. Kauppavuorossa oleva hakee päivän ruoat ja juomat sekä kärrää ne ostoskärryillä pienen kylän katuja pitkin. Kymmenen maissa ajamme polkupyörillä matkailijoillekin avoinna olevalle pelastuskeskukselle ja autamme paikallisia työntekijöitä parhaamme mukaan. Mittaamme loukkaantuneiden kilpikonniiden hengittämistähtia, maalaamme

puuaitoja, ompelemme uusia verhoja. Keskus on kiinni päivällä usean tunnin ajan. Yhteisen lounaan jälkeen mietimme mille poukamalle lähtisimme snorklaamaan ja uimaan. Hakisimme jätelöt ensin vai vasta auringonoton jälkeen? Entä mitä makuja valitsisimme tällä kertaa? Arjen suurimmat päätökset pyörivät lähes poikkeuksetta ruoan ympärillä.

Illalla ruokitaan kilpikonnat ja leikitään hoitokissojen kanssa. Kun keskus on mennyt kiinni, suunnistamme aperitiiville sataman baariin muiden kyläläisten ja kesämatkailijoiden tavoin. Iltatuuli tasoittaa päivän poltetta ja aurinko värjää sataman purppuraan ilta toisensa jälkeen.

Yövuorossa olevat kiertävät lyhyen rannan ja tarkkailevat infrapunalaseilla, josko naaraskilpikonnat tulisivat laskemaan munansa hiekkaan. Sitä ei tapahdu montaakaan kertaa vuodessa, mutta yövuorossa aika ei mene koskaan hukkaan.

Meri kohisee, tähdet loistavat ja vanha tulivuoren reuna kiertyy rannan yläpuolelle.

Joka yö olen universumin reunalla. Aamulla kaikki alkaa alusta.

Matkailu vapaaehtoisena ei ole ilmaista, vaan siitä joutuu maksamaan. Osa pitääkin ajatusta kilpikonnien hoivaamisesta pienellä Välimeren saarella omalla kustannuksella hulluna. Miksi kukaan haluaisi maksaa työnteosta kesälomallaan? Summat eivät kuitenkaan ole suuren suuria, niillä saa majoituksen ja raha menee hyvään tarkoitukseen, merikilpikonnien suojeluun. Tärkeintä on muistaa, että vapaaehtoistyöntekijä hyötty yleensä eniten.

Vapaaehtoismatkailussa pääsee lähemmäksi paikallista elämää ja arkea. Luonnonsuojelua ei tarkastella ulkopuolelta, vaan kokemukset tulevat tekemisen ja osallistumisen kautta.

Voiko rantaloman jälkeen sanoa oikeasti tutustuneensa ja jopa ystäväystyneensä paikallisten asukkaiden kanssa? Kuinka usein pääsee kuulemaan, miten kylän farmaseutti ja uusi pappi riitelevät kissojen reviereistä? Tai kuinka saaren romanssit ovat syntyneet ja sammuneet, kuka on tällä hetkellä ihastunut kehenkä ja ketkä ovat sukua toisilleen? Lähes kaikki kuulemma.

Unohtumaton hetki on, kun ensimmäisen kerran nostan pienen kilpikonnaltaasta ja sen pienet, mutta voimakkaat raajat läpsyttävät käsiäni vasten. Tai kun sukellan kallion sisällä olevan luolaan ja näen meren pohjalla pimeydessä hohtavia kaloja.

Kun makaan kivisellä laiturilla ja annan jyrisevien aaltojen vyöryä päälleni kerta toisensa jälkeen. Olen hetken mukana saarelaisten arjessa.

Hengitän meri-ilmaa ja elän ilman ulkopuolisten sanelemaa aikataulua.

Vapaaehtoismatkailu on suosittua Amerikoissa ja muualla Euroopassa. Suomessakin lähtijöiden määrä on ollut kasvussa viimeisen kolmen vuoden ajan. Tietoa saa muun muassa Suomen Ekomatkaajilta.

Yrityksen perustajan, **Marjut Valtasen** mukaan tyypillinen vapaaehtoismatkalle lähtevä on nuorehko nainen. Vaikka kyselyjä tulee 15-70 -vuotiailta, tavallisesti lähtijä on joko välivuotta pitävä tai opiskelija, joka haluaa viettää kesän projektissa tai suorittaa työharjoittelun. Hieman vanhemmat pitävät välivuotta töistä ja eläkeläisillä on aikaa. Vaikka monissa projekteissa voi työskennellä pidempäänkin, 2-3 viikon reissut ovat suosittuja.

Projektit liittyvät useimmiten kulttuuriin tai luonnonsuojeluun.

Suosittuja kohteita ovat muun muassa merikilpikonnaprojektit Thaimassa ja Italiassa. Työ on helppoa, puitteet mahtavat ja kilpikonnat kömpelyydessään sydäntäsärkevän hellyttäviä.

Työ ei ole kuitenkaan luksuslomailua ja puitteet ovat useimmiten hyvinkin yksinkertaiset. Vessat, suihkut ja makuuhuoneet jaetaan toisten kanssa ja ruoat valmistetaan yleensä yhdessä.

Loukkaantuneet kilpikonnat punnitaan ja mitataan. Tämä Bianca-niminen nuori merikilpikonna oli vahingossa syönyt muovivia eikä pystynyt enää sukeltamaan.

Vapaaehtoiset pääsevät ruokkimaan loukkaantuneita kilpikonnia kerran päivässä sardiineilla.

Mutta yhdessä tekeminen onkin vapaaehtoismatkailun viehätys ja syy lähteä.
Parhaimmillaan vapaaehtoismatkaillen osallistuu omakohtaisen kokemuksen kautta luonnonsuojeluun, tutustuu paikallisten elämään ja löytää itselleen paikan, missä on hetken aikaa hyvä olla.
Itse löysin palasen paratiisia.
<http://www.ekomatkaajat.fi/>
<http://www.marineturtle.it/>

PLUSSET

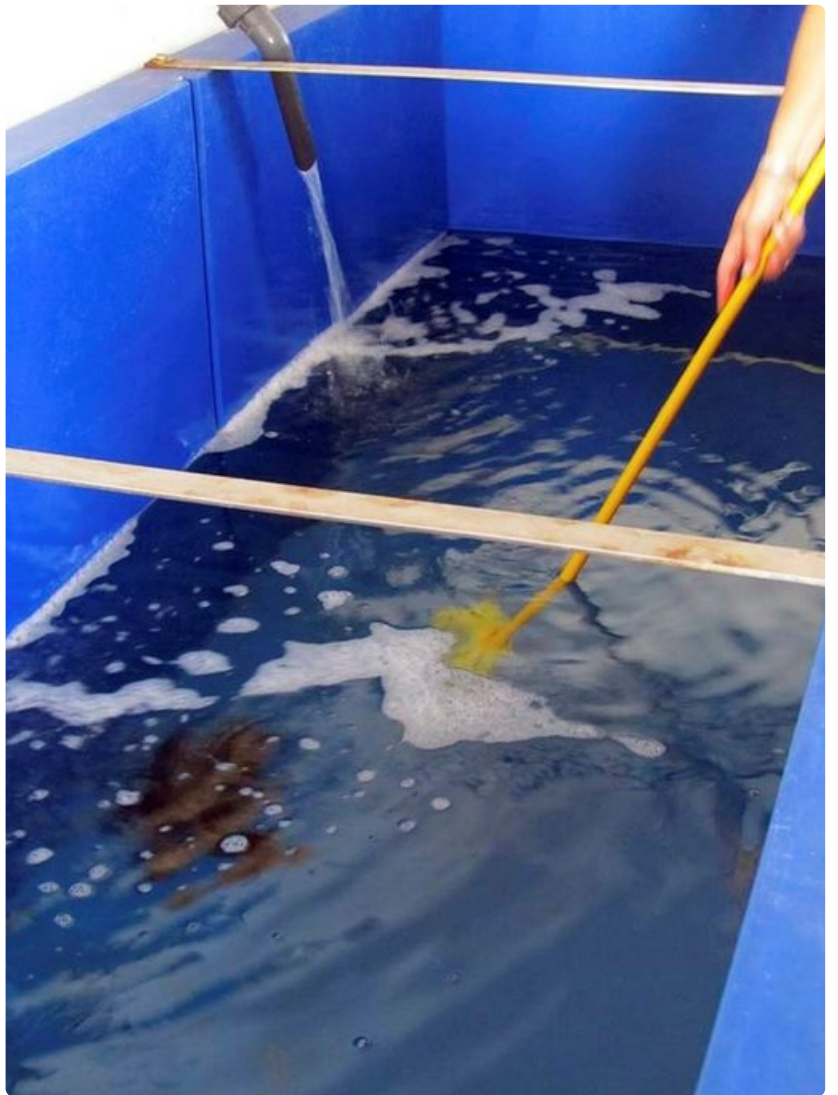
- o Asiat sujuvat, kaikki pelaa, vaikkakin italialaisittain usein pienen kaaoksen lomassa.
- o Paikallisten ystävällisyys ja innostus vapaaehtoistyötä kohtaan
- o Ruoka ja juoma
- o Eristyneisyys, jossa voi keskittyä hetkessä elämiseen.

MIINUKSET

- o Epävarmuus. Kun varaa vapaaehtoismatkaa ei voi tietää, onko keskuksessa hoidossa kymmenen tai ei yhtään kilpikonnaa.
- o Paikallisten englannin taidon vähäisyys. Keskuksen työntekijät puhuvat hyvää englantia, mutta saarelaisten kanssa kommunikaatio voi jäädä vähäiseksi, jos ei osaa italiaa.

Ruokinnan jälkeen kilpikonnat huuhtaistaan nopeasti juoksevan veden alla. Pienet raajat sätkivät voimakkaasti.

Loukkaantuneet kilpikonnat asuvat toipumisen ajan isoissa altaissa. Ruokintaa ja mittausta varten ne poimitaan hetkeksi ylös.

Linosan arkkitehtuuri ei juurikaan muistuta muuta Etelä-Italiaa. Talot ovat hyvin värikkäitä ja ne yleensä saavat uuden maalikerroksen joka vuosi.

Ainoa oikea tapa viettää siestää on maata laiturilla ja pulahtaa tasaisin väliajoin uimaan ja snorklaamaan turkoosiin mereen.